

۱۴۰۰

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

داخل کشور

ویژه نظام آموزشی ۳-۲-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون اختصاصی (سراسری انسانی ۱۴۰۰ داخل کشور- سازگار شده با نظام جدید)

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۸۰ مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون. تعداد. شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۹	روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۴	زبان عربی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه

جغرافیا

۲۰۱- در کدام گزینه، با توجه به عبارت زیر، «مسئله پژوهش» به درستی تدوین شده است؟
«میزان حضور وسایل نقلیه و عابران در خیابان‌های یک شهر، به اوج خود رسیده است.»

(۱) چرا پدیده مهاجرت شکل می‌گیرد؟

(۲) دلایل افزایش جمعیت در کلان‌شهرها چیست؟

(۳) افزایش کربن دی‌اکسید سبب افزایش دمای کره زمین شده است.

(۴) چگونه رشد جمعیت می‌تواند در ایجاد پدیده گرمایش جهانی نقش داشته باشد؟

۲۰۲- کدام گزینه، با دلیل شکل‌گیری «کوه‌های بشاگرد» مطابقت دارد؟

(۱) تکامل فرسایش بادی و آبی

(۲) برخورد خرده‌صفحات عمان و ایران

(۳) عوامل درونی و خروج گاز و یا بخار آب از اعماق زمین

(۴) جابه‌جایی رسوبات رودخانه‌ای و تشکیل شکل‌های جدیدی از ناهمواری در سطح زمین

۲۰۳- کدام گزینه، دلیل مناسبی برای عبارت زیر است؟

«میزان بارش در تبریز از شیراز بیشتر است.»

(الف) هوای سرد و مرطوب به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند.

(ب) با صعود هوای گرم، رطوبت به صورت بارش نازل می‌شود.

(ج) تعداد مولکول‌های هوای سرد در واحد حجم بیشتر است.

(د) رطوبت موجود در هوای سرد، سریع‌تر متراکم می‌شود.

(۱) الف و ب

(۲) الف و ج

(۳) ج و د

(۴) ب و د

۲۰۴- در کدام گزینه، راهکار مناسبی برای کنترل «پیری جمعیت» تدوین شده است؟

(۱) گسترش بهداشت اجتماعی

(۲) تغییر ساختمان سنی جمعیت

(۳) افزایش رشد طبیعی جمعیت

(۴) استخراج آمار و اطلاعات دقیق

۲۰۵- کدام گزینه، دلیل مناسبی برای عبارت زیر است؟

«در سطح زمین، اشکال مختلفی از سکونتگاه‌ها به وجود آمده است.»

(۱) چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی

(۲) نحوه توزیع شبکه خطوط حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای

(۳) دسترسی به شرایط جغرافیایی (طبیعی، انسانی) مناسب

(۴) نقش عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری شهر و روستا

۲۰۶- چگونه جغرافی دانان، سطح زمین را ناحیه‌بندی می‌کنند؟

(۱) تقسیم‌بندی نواحی جغرافیایی

(۲) تعیین حدود نواحی جغرافیایی

(۳) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها

(۴) وحدت‌یابی مکان‌ها و فضاهای جغرافیایی

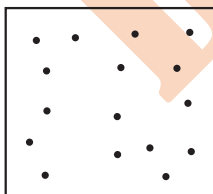
۲۰۷- کدام عبارت، دلیل مناسبی را برای «وضعیت مولکول‌های هوا» در مدل ترسیم شده، بیان می‌کند؟

(۱) نواحی قطبی در زمستان، انرژی کم‌تری را دریافت می‌کنند.

(۲) میزان پراکندگی زاویه تابش خورشید بر سطح زمین، متفاوت است.

(۳) اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود است.

(۴) پرتوهای خورشید در عرض‌های بالای جغرافیایی، مساحت بیشتری را دربرمی‌گیرند.

۲۰۸- کدام عبارت، نادرست است؟

(الف) در عرض‌های جغرافیایی ۱۰ درجه جنوبی تا ۱۰ درجه شمالی، میزان تولید ناخالص اولیه زیاد است.

(ب) میزان تولید ماده آلی و سرعت رشد گیاهان در یک زیست‌بوم، متفاوت است.

(ج) میزان ترکیبات آلی و توده زیستی در جنگل‌های مخروطی به سرعت رشد آن‌ها بستگی دارد.

(د) کم‌ترین میزان تولید مواد آلی سیاره زمین در مناطق نزدیک به قطب دیده می‌شود.

(۱) الف و ج

(۲) الف و د

(۳) ب و ج

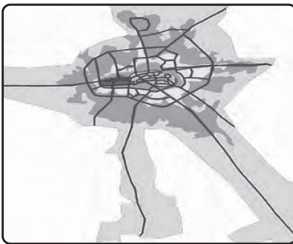
(۴) ب و د

۲۰۹- در کدام گزینه، هدف از تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، به درستی بیان شده است؟

- ۱) کاهش مالیات و تعرفه‌های گمرکی و افزایش تجارت بین کشورهای عضو
  - ۲) مقابله با کسری تجاری و بهبود استانداردهای زندگی و رفاه در کشورهای عضو
  - ۳) دستیابی به موازنه تجاری مثبت و حذف تدریجی تعرفه‌های گمرکی کشورهای عضو
  - ۴) محدود کردن واردات برخی کالاها و کاهش تأثیرات منفی تجارت در میان کشورهای عضو
- ۲۱۰- کدام گزینه، با توجه به «الگوی مدیریت سیاسی فضا» از جوجه شباهت دو کشور عراق و انگلستان به شمار می‌آید؟
- الف) حکومت مرکزی، نقش هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده دارد.
- ب) نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری، متمرکز است.
- ج) مناطق خودمختار، اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای دارند.
- د) قوانین آموزش و پرورش و دوره‌های تحصیلی در نواحی مختلف، متفاوت است.

الف و ج (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) ب و د (۴)

۲۱۱- کدام عبارت، با تصویر ترسیم شده از «هسته اولیه و روند توسعه کالبدی شهر رشت» در دوره‌های تاریخی مختلف مغایرت دارد؟

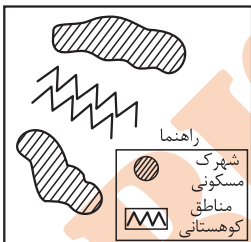
- ۱) حوزه نفوذ آن نسبت به سایر سکونتگاه‌ها، گسترده‌تر است.
- ۲) همانند سایر سکونتگاه‌های شهری و روستایی دارای مقر و موقعیت است.
- ۳) دسترسی به آب مهم‌ترین عامل طبیعی شکل‌گیری هسته اولیه آن سکونتگاه است.
- ۴) دسترسی به راه‌های ارتباطی سبب ارتقاء مرتبه آن در هرم سلسله مراتب سکونتگاهی شده است.

۲۱۲- عبارت زیر، از پیامدهای کدام ویژگی عمده «برنامه آمایش سرزمین» است؟
«دسترسی عادلانه همه مردم به حمل‌ونقل با کم‌ترین هزینه»

- الف) توجه به آمایش دفاعی
- ب) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق
- ج) توجه به نیازهای حال و آینده
- د) توجه به عدالت در توسعه

الف و ب (۱) الف و ج (۲) ب و د (۳) ج و د (۴)

۲۱۳- کدام گزینه، با توجه به تصویر زیر، «مسیر پیشنهادی مناسبی» برای «اتصال دو شهرک مسکونی» است؟

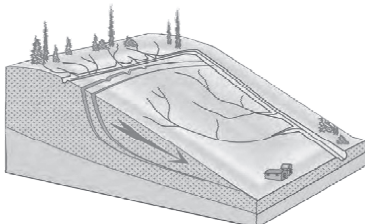

- ۱) ساخت طولانی‌ترین مسیر بدون حفر تونل
- ۲) ساخت کوتاه‌ترین مسیر از طریق حفر تونل
- ۳) ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه با احداث تونل کوتاه
- ۴) ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه با احداث تونل بلند

۲۱۴- در کدام شرایط، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد؟

- ۱) سرریز شدن جریان آب، از بستر یک رود یا دریاچه
- ۲) جاری شدن آب حاصل از بارش، در بستر یک رود
- ۳) افزایش حجم آب در زمان مشخص از مقطع معین یک رود
- ۴) بیشتر شدن حجم آب رودخانه، از میانگین سالیانه دبی آن

۲۱۵- کدام عبارت، وضعیت «شبکه زهکشی» را در مدل زیر به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) سرعت تخلیه رواناب، افزایش و نفوذپذیری کاهش می‌یابد.
- ۲) سرعت تخلیه رواناب، کاهش و زمین‌لغزش افزایش می‌یابد.
- ۳) میزان نفوذپذیری و سرعت تخلیه آب در سطح توده لغزشی، کاهش می‌یابد.
- ۴) با هدایت انشعابات شبکه زهکشی، سرعت نفوذپذیری و زمین‌لغزش افزایش می‌یابد.

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۲ عبارتی که در صورت سؤال مورد اشاره قرار گرفته می‌تواند فرضیه یا نتیجه حاصل از یک پژوهش جغرافیایی باشد. بنابراین، در گزینه‌ها باید به دنبال پرسش یا مسئله این پژوهش باشیم. اگرچه سازمان سنجش، ۲ را به عنوان پاسخ صحیح این پرسش اعلام نموده است، به نظر می‌رسد پاسخ صحیح در میان گزینه‌ها وجود ندارد؛ زیرا در پاسخ به این پرسش که «دلایل افزایش جمعیت در شهرها چیست؟» نمی‌توان پاسخ داد که: «میزان حضور وسایل نقلیه و عابران در خیابان‌های یک شهر به اوج خود رسیده است».

۲۰۲- گزینه ۲ «علت شکل‌گیری» رشته‌کوه‌های بشاگرد، برخورد خرده‌صفحات عمان و ایران است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۳ به عامل شکل‌گیری «گل‌فشان‌ها» اشاره دارد و «فرسایش» در ۱ نیز عامل «تغییر شکل» ناهمواری‌هاست و نه ایجاد آن‌ها. ۴ نیز بیانگر یکی از عوامل تغییردهنده رشته‌کوه زاگرس است.

۲۰۳- گزینه ۲ عبارات «ج» و «د» درست هستند. تبریز در عرض جغرافیایی بالاتری از شیراز قرار دارد و به علت مایل‌تربودن زاویه تابش نور خورشید، هوای این شهر سردتر از شیراز است. در هوای سرد، تعداد مولکول‌های هوا در واحد حجم بیشتر است و رطوبت موجود در هوای سرد نیز سریع‌تر متراکم می‌شود؛ بنابراین، میزان بارش در تبریز بیشتر از شیراز است.

۲۰۴- گزینه ۲ اگر سیاست کنترل جمعیت در ابعاد شدید ادامه پیدا کند، جمعیت کشور به تدریج دچار پیری می‌شود که این امر، مشکلات دیگری در پی خواهد داشت. بنابراین، برای جلوگیری از پیری جمعیت، باید با تشویق فرزندآوری سعی در «افزایش رشد طبیعی جمعیت» داشت.

۲۰۵- گزینه ۱ «چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی»، شکل‌های مختلفی از سکونتگاه را در سطح زمین به وجود آورده است. شرایط جغرافیایی (طبیعی، انسانی) مناسب مذکور در ۳، در «گسترش» سکونتگاه‌ها اثرگذارند.

۲۰۶- گزینه ۲ یکی از کارهای جغرافی‌دانان، مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها است. از یک سو، ویژگی اصلی هر ناحیه، «وحدت و همگونی نسبی» عناصر طبیعی و انسانی در آن است. از سوی دیگر، هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها «تفاوت» دارد. مکان‌هایی که دارای ویژگی‌های مشابه با یکدیگر هستند و در عین حال، با سایر مکان‌ها تفاوت دارند، یک ناحیه را تشکیل می‌دهند. بنابراین، جغرافی‌دانان برای ناحیه‌بندی سطح زمین، به مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها می‌پردازند.

۲۰۷- گزینه ۲ وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌های هوا سریع‌تر حرکت می‌کنند و از هم فاصله می‌گیرند؛ در نتیجه، از وزن و فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. به همین دلیل است که در ناحیه استوا به علت زاویه مستقیم تابش خورشید و گرمای همیشگی، یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌شود.

۲۰۸- گزینه ۲ عبارت (ب) نادرست است؛ زیرا میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، بین زیست‌بوم‌های مختلف، متفاوت است؛ نه در یک زیست‌بوم واحد. عبارت (د) نیز نادرست است؛ زیرا با توجه به نمودار صفحه ۵۷ کتاب درسی، «کمترین» میزان تولید ماده آلی مربوط به «بیابان»‌هاست که همه آن‌ها در نزدیکی قطب قرار ندارند.

۲۰۹- گزینه ۲ کشورها برای این که تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می‌دهند. یکی از این اقدامات، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای (ناحیه‌ای) است. البته، به نظر می‌رسد ۱ نیز نادرست نباشد؛ زیرا کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند مالیت‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند تا تجارت بین کشورهای منطقه، افزایش یابد و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک شود.

۲۱۰- گزینه ۱ در نظام سیاسی ناحیه‌ای (ترکیبی)، بخش اعظم کشور به صورت تک‌ساخت می‌باشد و فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند؛ بنابراین حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده دارد (عبارت الف). در این نظام سیاسی، فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند و مناطق خودمختار، اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند (عبارت ج).

۲۱۱- گزینه ۱ به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ سکونتگاه می‌گویند. حوزه نفوذ شهری مانند رشت در مقایسه با کلانشهرهایی مانند تهران، کرج، مشهد و ... گسترده‌تری دارد.

۲۱۲- گزینه ۲ این که همه مردم بتوانند با کم‌ترین هزینه به خدمات حمل‌ونقل دسترسی عادلانه داشته باشند، به ویژگی «توجه به عدالت در توسعه» اشاره دارد. به موجب این ویژگی آمایش سرزمین، بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات (از جمله خدمات حمل‌ونقل) باید تعادل برقرار گردد. همچنین، به موجب ویژگی دیگر آمایش سرزمین یعنی «توجه به نیازهای حال و آینده»، در برنامه‌ریزی‌های عمرانی مانند احداث صنایع، مراکز درمانی و جاده‌ها، باید نیازهای مناطق مختلف کشور در نظر گرفته شود.

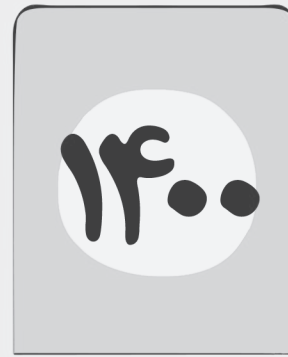

که واحد آن متر مکعب بر ثانیه است. آب دهی رودها معمولاً در طول سال تغییر می‌کند؛ اگر حجم آب در زمان مشخص از مقطع معین یک رود افزایش یابد، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد.

۲۱۵- گزینه ۱ تصویر مورد سؤال، هدایت انشعابات شبکه زهکشی به سوی یک کانال مصنوعی را نشان می‌دهد که در چنین شرایطی، سرعت تخلیه رواناب افزایش و نفوذپذیری و زمین‌لغزش کاهش می‌یابد.

۲۱۳- گزینه ۳ ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه (تونل کوتاه)، مناسب‌ترین مسیر برای متصل کردن دو شهرک مسکونی واقع در دو طرف یک منطقه کوهستانی است. **۱** به دلیل طولانی بودن بیش از حد مسیر و **۴** به خاطر دشواری و هزینه‌های زیاد احداث تونل طولانی، مناسب نیستند. **۲** نیز به علت دشواری و هزینه زیاد احداث کل مسیر به صورت تونل و نیز امکان ایجاد ترافیک شدید در یک مسیر کوتاه، مناسب نمی‌باشد.

۲۱۴- گزینه ۲ به طور کلی به حجم آبی که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند، آبدهی رود (دبی) می‌گویند

دفترچه شماره ۲
آزمون اختصاصی

خارج از کشور

ویژه نظام آموزشی ۲-۳-۶

آزمون سراسری ورودی دانشگاه های کشور - ۱۴۰۰

گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون اختصاصی (سراسری انسانی ۱۴۰۰ داخل کشور- سازگار شده با نظام جدید)

نام و نام خانوادگی: شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۸۰ مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۲۵ دقیقه
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
۹	روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
۴	زبان عربی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه

جغرافیا

۲۰۱- در کدام عبارت، تفاوت میان نگرش جغرافی دانان با سایر رشته‌های علوم، به درستی بیان شده است؟

- (۱) کمک به انسان برای زندگی بهتر
- (۲) کشف ناشناخته‌های جهان
- (۳) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها
- (۴) طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی

۲۰۲- کدام مورد، با دلایل ناپایداری «دامنه شمالی البرز» مغایرت دارد؟

- (۱) شیب زیاد دامنه‌ها
- (۲) افزایش وزن دامنه‌ها
- (۳) جریان آب حاصل از بارندگی
- (۴) حجم زیاد رسوبات فرسایش یافته

۲۰۳- کدام گزینه، پیامد عبارت زیر است؟

«در فصل زمستان و در شرایطی که توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود، در صورت وجود رطوبت، بارندگی صورت می‌گیرد.»

- (۱) افزایش بارش در سواحل خزر
- (۲) تراکم رطوبت و بارش در دامنه غربی زاگرس
- (۳) کاهش اختلاف دما در سواحل شمالی و جنوبی کشور
- (۴) تشکیل ابرهای نیمبواستراتوس در دامنه شمالی البرز

۲۰۴- کدام جمله، دلیل مناسبی برای عبارت تدوین شده است؟

«سفیدرود و هراز از طولانی‌ترین رودهایی هستند که به دریای خزر وارد می‌شوند.»

- (۱) پُرآب‌ترین رودهای این حوضه آبریز هستند.
- (۲) از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند.
- (۳) سرچشمه رودهای متعددی در حوضه آبریز هستند.
- (۴) براساس شکل زمین و شیب ناهمواری جریان می‌یابند.

۲۰۵- همه عبارت‌ها، براساس «سلسله مراتب سکونتگاه‌های ایران»، به درستی نوشته شده‌اند، به جز:

- (۱) استان با تنوع خدمات بیشتر در رأس هرم قرار گرفته است.
- (۲) تنوع خدمات در دهستان کم‌تر از بخش و بیشتر از روستا است.
- (۳) در شهرستان شمار جمعیت و تنوع خدمات از بخش بیشتر و از استان کم‌تر است.
- (۴) تنوع خدمات و شمار جمعیت در چند روستا، از بخش بیشتر و از دهستان کم‌تر است.

۲۰۶- کدام گزینه، با توجه به تصویر روبه‌رو، عبارت تدوین شده را به درستی کامل می‌کند؟

«هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و .....»

- (۱) میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد.
- (۲) میان اجزا و پدیده‌های آن، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.
- (۳) تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.
- (۴) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است.

۲۰۷- همه موارد، با ویژگی‌های بیابان تصویر شده، مغایرت دارند، به جز:

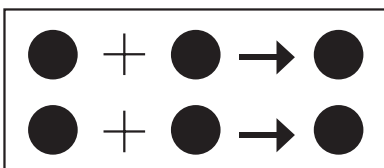

- (۱) دوری از منابع رطوبتی
- (۲) صعودکردن هوای مرطوب
- (۳) مجاورت با مرکز پُر فشار جنب حازه
- (۴) قرارداشتن در عرض جغرافیایی بالا

۲۰۸- کدام گزینه، بیانگر تفاوت «نقش فرسایشی آب‌های جاری» در مقایسه با عملکرد سایر عوامل مؤثر در فرایند فرسایش است؟

- (۱) تشکیل غارهای طبیعی
- (۲) تغییر شکل عوارض سطح زمین
- (۳) انباشت مواد حاصل از هوازدگی
- (۴) حمل مواد تخریب شده به صورت معلق

۲۰۹- کدام عبارت، با مدل تصویر شده روبه‌رو، مغایرت دارد؟

- (۱) ظهور دین مسیحیت در آسیا
- (۲) خلق چشم‌اندازهای فرهنگی
- (۳) همه‌گیری بیماری Covid19
- (۴) پراکندگی پیروان دین یهود در نواحی بزرگ بازرگانی

۲۱۰- همه عبارت‌ها، با نظریه «قدرت دریایی آلفرد ماهان»، مطابقت دارند، به جز:

(الف) کشورهای قدرتمند هستند که به آب‌های آزاد دسترسی داشته باشند.

(ب) فضاها دریایی و اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی مؤثر هستند.

(ج) قدرت دریایی کشور ساحلی وابسته به نیروی جنگی ناوگان دریایی است.

(د) در کشورهای دریایی و اقیانوسی، ملتی قدرتمندتر است که در تجارت دریایی نیرومند باشد.

(۱) الف و ب (۲) الف و ج (۳) ب و د (۴) ج و د

۲۱۱- کدام عبارت، درست است؟

(۱) همه پایتخت‌ها در سطح جهان، مادرشهر هستند.

(۲) مادرشهرها بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت دارند.

(۳) مادرشهرها در رأس هرم سلسله‌مراتب سکونتگاهی قرار دارند.

(۴) مادرشهرها بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر در یک ناحیه یا استان هستند.

۲۱۲- کدام موارد، به صورت «طرح هادی روستایی و توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران» تهیه و اجرا شده است؟

(الف) توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی

(ب) آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار

(ج) بهبود خدمات گردشگری و فراغتی

(د) تأمین آب آشامیدنی سالم

(۱) الف و ب (۲) الف و ج (۳) ب و د (۴) ج و د

۲۱۳- چرا مدیریت حمل‌ونقل درون‌شهری، یکی از موضوعات مهم شهرها، طی ۵۰ سال اخیر بوده است؟

(۱) به دسترسی عادلانه همه اقشار جامعه توجه شده است.

(۲) تقاضای حمل‌ونقل شهری، رشد چشمگیری داشته است.

(۳) حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم بوده است.

(۴) با توسعه وسایل حمل‌ونقل، مصرف سوخت‌های فسیلی بسیار افزایش یافته است.

۲۱۴- کدام عبارت، نادرست است؟

(۱) رودخانه‌ها، جریان آب حاصل از بارش را، به تدریج تخلیه می‌کنند.

(۲) میان شکل حوضه و شیب بستر با طول آبراهه، رابطه مستقیمی وجود دارد.

(۳) در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب، دشت‌های سیلابی را فرامی‌گیرد.

(۴) هر قدر تعداد انشعابات رود بیشتر باشد، سرعت تخلیه آب حاصل از بارش افزایش می‌یابد.

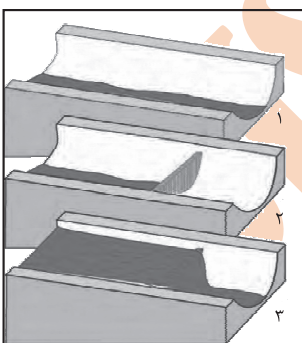
۲۱۵- تصویر روبه‌رو، با کدام‌یک از «روش‌های سازه‌ای» در مدیریت پیش از وقوع سیل مطابقت دارد؟

(۱) ساخت سدهای خشکه‌چین مطابق با دوره بازگشت آبراهه‌ها

(۲) ساخت دیواره‌های مهارکننده برای انحراف آبراهه‌ها

(۳) احداث کانال‌های انحرافی با هدف هدایت آبراهه‌ها

(۴) احداث سد تنظیمی برای اصلاح شیب آبراهه‌ها

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۳ مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها از وظایف جغرافی دانان است.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:
۴ طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی، خارج از حیطه دانش جغرافیا است.

گزینه‌های ۱ و ۲ مشترک میان جغرافیا و سایر علوم است؛ زیرا انسان در طول تاریخ تلاش کرده است که ناشناخته‌های جهان هستی را معلوم نماید و با استفاده از علوم مختلف، وضع زندگی خود را بهبود بخشد.

۲۰۲- گزینه ۳ جریان یافتن آب حاصل از بارندگی، امری طبیعی در نواحی کوهستانی از جمله دامنه‌های شمالی البرز است که به خودی خود دامنه کوه‌ها را ناپایدار نمی‌کند. در حالی که زیاد شدن حجم رسوبات فرسایش‌یافته بر روی دامنه‌های پرشیب، وزن دامنه‌ها را افزایش داده و سبب ناپایداری آن‌ها می‌شود.

۲۰۳- گزینه ۱ توده هوای سرد و خشک سیبری در دوره سرد وارد ایران می‌شود. این توده هوا باعث سردی و خشکی هوا در زمستان و موجب بارش در سواحل خزر می‌شود.

۲۰۴- گزینه ۲ به محدوده‌ای که با توجه به «شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها» آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند. حوضه آبریز خارجی عبارت است از مساحتی از کشور که آب رودهای آن به دریاهای اطراف می‌ریزد، اما در طول مسیر، مورد استفاده قرار می‌گیرند. رودهای سفیدرود و هراز نیز از ارتفاعات البرز سرچشمه می‌گیرند، با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها به سمت پایین جریان می‌یابند و نهایتاً به دریای خزر وارد می‌شوند.

۲۰۵- گزینه ۲ از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه هم‌جوار، «دهستان» تشکیل می‌شود که کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است. بنابراین، تنوع خدمات و شمار جمعیت در چند روستا، از «بخش» (که متشکل از چند دهستان هم‌جوار است)، «کم‌تر» می‌باشد.

۲۰۶- گزینه ۲ هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

۲۰۷- گزینه ۲ تصویر مورد سؤال، بیابان «پاتاگونی» در جنوب قاره آمریکای جنوبی را نشان می‌دهد. بیابان پاتاگونی، یک بیابان سرد است. بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند.

۲۰۸- گزینه ۱ در برخی نواحی کوهستانی که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند (مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن)، آب‌های جاری با نفوذ به زیر زمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند که در اصطلاح به آن‌ها اشکال «کارستی» گفته می‌شود.

۲۰۹- گزینه ۲ چشم‌انداز یعنی منظره قابل رؤیت از یک مکان. انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، «چشم‌اندازهای فرهنگی» خلق می‌کنند.

مدل تصویرشده در صورت سؤال، بیانگر پدیده «پخش یا انتشار» است؛ ظهور دین مسیحیت در آسیا، همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ و پراکندگی پیروان یهود در نواحی بزرگ بازرگانی، نمونه‌هایی از پدیده پخش یا انتشار هستند.

۲۱۰- گزینه ۲ عبارت (الف) نادرست است؛ نظریه‌های ژئوپلیتیکی که به توضیح رابطه عوامل جغرافیایی با سیاست و قدرت می‌پردازند، از تنوع برخوردارند و دسترسی به آب‌های آزاد تنها عامل قدرتمندی کشورها به شمار نمی‌رود. برای مثال، نظریه‌های فضای حیاتی راتزل و قدرت خشکی مکنندر، علت قدرتمندی برخی کشورها را در عوامل دیگری غیر از قدرت دریایی جستجو می‌کنند.

عبارت (ج) نادرست است؛ زیرا آلفرد ماهان، قدرت دریایی را فقط در نیروی جنگی ناوگان دریایی نمی‌دانست، بلکه معتقد بود ملتی به قدرت دست می‌یابد که در تجارت دریایی نیز نیرومند باشد.

۲۱۱- گزینه ۱ مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. این شهر ممکن است پایتخت یا شهر اصلی یک ناحیه باشد که مرکز حکومتی، مذهبی، تجاری و ... است و از این جنبه‌ها بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد. بنابراین، همه پایتخت‌ها در سطح جهان، مادرشهر هستند.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

۲ به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت، «کلان‌شهر» یا «مگاسیتی» گفته می‌شود.

۳ در رأس هرم سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، پایتخت قرار دارد که لزوماً همه مادرشهرها، پایتخت نیستند.

۴ مادرشهر، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است که ممکن است پرجمعیت‌ترین شهر نباشد.

۲۱۲- گزینه ۲ در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین می‌شود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی (مانند توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی به منظور افزایش درآمد روستاییان) و اجتماعی و رفاهی (مانند بهبود خدمات گردشگری و فراغتی) روستاها ارائه می‌گردد.

۲۱۳- گزینه ۳ حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرهاست. بنابراین، مدیریت حمل‌ونقل درون‌شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است.

۲۱۴- گزینه ۱ شدت و مدت بارش، یکی از عوامل مؤثر در وقوع سیل است. برای مثال، بارشی به میزان ۲۰ میلی‌متر طی دو ساعت، ممکن است سیل ایجاد کند؛ زیرا رودخانه توان ظرفیت تخلیه این میزان آب را در مدتی به این کوتاهی ندارد. اما همین مقدار بارش اگر در مدت ۲۴ ساعت ببارد، منجر به سیل نمی‌شود؛ زیرا رودخانه می‌تواند جریان آب حاصل از بارش را به تدریج تخلیه کند. به بیان دیگر، گاهی رودخانه قابلیت تخلیه تدریجی آب را ندارد و سیل رخ می‌دهد. سایر گزینه‌ها درست هستند.

۲۱۵- گزینه ۲ تصویر مورد سؤال، «احداث سد تنظیمی و اصلاح شیب آبراهه» را به عنوان یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت قبل از وقوع سیل نشان می‌دهد.